

HELSINGBORG
SOCIALFÖRVALTNINGEN
VUXENVERKSAMHETEN

2017-02-14
Hemlöshetskartläggning

Hemlöshets- kartläggning 2017

Olsson Luis – SOF

Ulwemann Frida - SOF

Innehållsförteckning

Inledning	2
Sammanfattning	3
Kartläggningens upplägg och genomförande	4
Syfte och frågeställningar	4
Socialstyrelsens definition	5
Metod och tillvägagångssätt	5
Sekretess	6
Bortfallsanalys	6
Resultat av hemlöshetskartläggning 2016	7
Uppgiftslämnare	7
Har personen svenskt medborgarskap	8
Folkbokföringskommun	9
Födelseår	10
Aktuell boendesituation	11
Behov av insatser	14
Har personen barn under 18 år	16
Har personen kontakt med socialtjänsten	17
Pågående stöd- och behandlingsinsatser från SOF Vuxen	17
Erbjudits stöd- och behandlingsinsatser från SOF Vuxen	17
Enkät 2017	18

Inledning

Vecka 3 i januari 2017 genomförde Socialtjänstens vuxenenhet den årliga hemlöshetskartläggningen tillsammans med Arbetsmarknadsförvaltningen, Hemlösas Hus, Ria-Hela människan, Värmestugan och PO-Skåne. Rapporten redovisar antalet akut hemlösa i Helsingborgs Stad enligt Socialstyrelsens definition av akut hemlöshet – situation 1.

Rapporter i media talar för att hemlöshet är ett växande problem i landet. I Helsingborg verkar hemlösheten utifrån hemlöshetskartläggningen de senaste 5 åren hålla sig på ungefär samma nivå med undantag av 2014 som visade en markant ökning. Under förra året var det dock en ökning med nio personer från året innan. I år är det åter en liten minskning.

Vår undersökning redovisar främst de personer som befinner sig i en social hemlöshet beroende på missbruk eller psykisk ohälsa, eller i kombination. En tredjedel av de räknade individerna bedöms vara i behov av endast ett boende utan andra insatser. I årets kartläggning kan vi åter se en ökning av hemlösa kvinnor utifrån förra årets minskning.

Sedan Hemlösas Hus stängde för övernattningar april 2015 har socialtjänstens boendeenhet erbjudit långsiktiga boendelösningar för målgruppen med missbruk/psykisk ohälsa. Vi kan se att endast 4 personer har varit akut hemlösa under de tre senaste kartläggningarna. Kartläggningen ger inga exakta siffror då vi känner till att en del hemlösa pendlar mellan olika kommuner och att ett fåtal inte velat samarbeta med frivillighetsorganisationerna genom att vägra uppge namn och personnummer. En UNO kod har inte gått att skapa i dessa fall vilket gjort att dessa personer inte kunnat registreras och räknas in.

EU- migranter är en hemlös grupp som också sover ute eller utnyttjar de offentliga utrymmena. De uppehåller sig också frekvent hos de olika frivillighetsorganisationerna i Helsingborg. EU migranterna som saknar upphållsrätt i Sverige har begränsade möjligheter att ta del av socialtjänstens service. EU-medborgarna kommer därför inte att räknas in i kartläggningen.

Luis Olsson

Frida Ulwemann

Socialsekreterare

Socialsekreterare

Sammanfattning

- Kartläggningen är endast en uppskattning av de akut hemlösa i Helsingborgs Stad. Totalt inkom det 87 enkäter som omfattade 69 personer som befann sig i akut hemlöshet under vecka 3.
- Kartläggningen visade på 3 färre personer än förra året men 6 fler än 2015.
- Av de 69 personerna som var akut hemlösa under mätveckan var 59 folkbokförda i Helsingborgs kommun.
- Den största gruppen av de akut hemlösa är i åldersspannet mellan 28-37 år gamla. Den yngste var 19 år och den äldste 68 år.
- Av målgruppen så var det 21 personer som sov utomhus eller i offentliga utrymmen, vilket var 1 mer än 2016.
- Sammantaget ansåg de svarande att enbart boende var målgruppens största behov vilket var aktuellt för 23 personer. Resterande behov av insatser var att 20 personer behövde missbruksbehandling, 6 personer behövde hjälp med psykisk ohälsa samt 13 personer med både missbruk och psykiskt ohälsa.
- En annan viktig fråga som också bör lyftas fram är frågan om personen hade kontakt med socialtjänsten. Kartläggningen visade att 34 personer hade en kontakt med vuxenheten under mätperioden men frågor belyser inte frekvensen i kontakten eller resultatet av insatserna. Arbetsmarkandsförvaltningen rapporterades ha en pågående kontakt med 32 personer och slutligen kom det fram att 21 personer under mätveckan inte hade någon som helst kontakt med myndigheterna.

Kartläggningens upplägg och genomförande

Mätperioden i årets kartläggning var vecka 3, 16-22 januari 2017. Kartläggningen har genomförts av Socialförvaltningen Vuxenverksamheten tillsammans med Arbetsmarknadsförvaltningen, Hemlösas hus, Ria - Hela människan, PO – Skåne och Värmestugan Helsingborg.

Syfte och frågeställningar

Syftet med kartläggningen är att öka kunskapen kring målgruppens omfattning samt deras behov. Exempel på frågeställningar i kartläggningen.

- Hur många personer tillhör målgruppen?
- Hur ser aktuell boendesituation ut för målgruppen?
- Vilka behov har målgruppen?

Definition av målgruppen och avgränsningar

”En person är hänvisad till akutboende, härbärke, jourboende, skyddat boende eller sover utomhus eller i offentliga utrymmen.”

Förtydligande och avgränsningar:

- Biståndslös plats på stödboende Fenix räknas som härbärke.
- Tillfälligt boende som ordnas *en* natt i taget räknas som akut hemlöshet.
- Boende utomhus/offentlig miljö räknas som akut hemlöshet – situation 1.
- Boende (mer än en natt i taget) där personen bor tillfälligt och kontraktlöst hos kompisar, bekanta eller familj inkluderas inte i kartläggningen.
- Boende genom Arbetsmarknadsförvaltningen; jurlägenhet, vandrarhem/motell, kvinnojour, planerat akutboende och Boskola inkluderas inte i årets redovisning.
- Boende genom SOF Vuxenverksamheten; stödboende/ akutboende, lägenheter med specialkontrakt och boende på behandlingshem inkluderas inte i årets redovisning.

Socialstyrelsens definition av Akut hemlöshet – situation 1

En person är hänvisad till akutboende, härbärke, jourboende, skyddat boende, eller sover utomhus eller i offentliga utrymmen.

Institutionsvistelse och kategoriboende – situation 2

En person är intagen eller inskriven på antingen kriminalvårdsanstalt, behandlingsenhet eller stödboende inom socialtjänsten, landstinget eller hos en privat vårdgivare, alternativt på HVB-hem (hem för vård eller boende) eller SiS-institution, och planen är att hon eller han ska skrivas ut inom tre månader efter mätperioden, men personen har inte någon egen bostad ordnad inför utskrivningen eller utflyttningen.

Långsiktiga boendelösningar – situation 3

En person bor i en boendelösning som kommunen har ordnat (t.ex. försökslägenhet, träningslägenhet, socialt kontrakt eller kommunalt kontrakt) på grund av att personen inte får tillgång till den ordinarie bostadsmarknaden. Det handlar om boendelösningar med någon form av hyresavtal där boendet är förenat med tillsyn eller särskilda villkor eller regler.

Eget ordnat kortsiktigt boende – situation 4

En person bor tillfälligt och kontraktslöst hos kompisar, bekanta, familj eller släktingar eller har ett tillfälligt (kortare än tre månader efter mätperioden) inneboende- eller andrahandskontrakt hos släkt, vänner eller andra privatpersoner. Den uppgiftslämnande verksamheten har haft kontakt med personen av detta skäl och känner till att denna hemlöshetsituation gäller under mätperioden.

Metod och tillvägagångssätt

Kartläggningen genomfördes enligt en så kallad case-finding metod vilket innebär att man använder sig av rapportörer, i form av myndigheter och andra aktörer, som möter personer som eventuellt ingår i kartläggningens målgrupp. För detta ändamål användes samma enkät (bilaga 1) med frågeställningar som använts de senaste åren med undantag av frågan om folkbokföringskommun.

Enkäten riktades till och fylldes i av berörd personal inom Socialförvaltningen Vuxenverksamheten, Arbetsmarknadsförvaltningen, Hemlösas hus, RIA – Hela människan, PO-Skåne - personliga ombud och Värmestugan Helsingborg. De enheter som kunde tänkas komma i kontakt med målgruppen valdes ut i samråd med verksamhetschefer, enhetschefer och övrig berörd personal.

Uppgiftslämnarna fyllde i en enkät per person i målgruppen som de haft kontakt med/kännedom om under vecka 3. I vissa fall har brukaren själv varit

delaktig i att fylla i enkäten. Enkätsvaren bygger helt på bedömningar av personalen/brukaren, det finns inga i förväg uppställda villkor eller definitioner för vad respektive svarsalternativ innebär. Vid tveksamheter kring ifyllandet har kontakt tagits med respektive uppgiftslämnare för att få klarhet i eventuella problem. I de fall uppgiftslämnare från flera verksamheter skickat in enkäter på samma person har svarsalternativen vägts samman.

Enkäterna samlades in och bearbetades manuellt så att endast en enkät återstod. Dubletter, dvs. i de fall flera formulär lämnats in gällande samma individ, sorterades enligt följande turordning, 1. Socialförvaltningen Vuxenverksamheten, 2. Arbetsmarknadsförvaltningen, 3. Hemlösas hus, 4. Ria – Hela människan, 5. PO – Skåne och 6. Värmestugan Helsingborg. För bearbetning av materialet användes enkätverktyget Easyresearch.

Sekretess

För att skydda den enskildes anonymitet efterfrågades en s.k. UNO kod bestående av personens initialer, födelseår och födelsedag. Med utgångspunkt från dessa uppgifter var det möjligt att sortera materialet, för att kunna ta bort dubletter i de fall då det fanns flera svar på samma individ. I det material som databehandlats har initialer och födelsedag tagits bort. Den s.k. UNO-koden registrerades inte i dataprogrammet Easyresearch däremot registrerades personens födelseår.

Bortfallsanalys

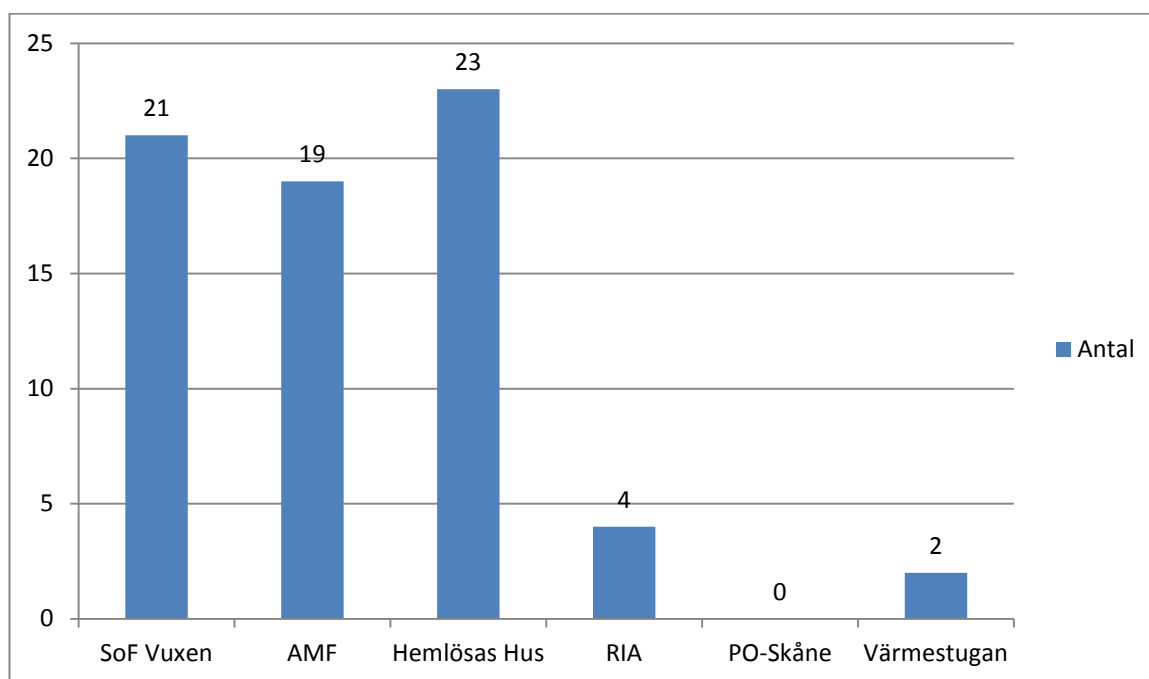
Vi vet att det finns en osäkerhet kring om alla akut hemlösa i Helsingborgs Stad räknats, utifrån detta får kartläggningen ses som en uppskattning. När personer från olika verksamheter fyller i en enkät kan det medföra att frågorna tolkas olika.

Resultat av hemlöshetskartläggning 2017

Uppgiftslämnare

Fördelningen av uppgiftslämnare.

Figur 1. Svarefrekvens från respektive verksamhet 2017 (n= 69).

Uppgiftslämnarna skickade in sammanlagt 87 enkäter på personer som bedömdes tillhöra målgruppen. När dubbla enkäter identifierades kvarstod 69 personer som bedömdes tillhöra målgruppen, 56 män och 13 kvinnor. Kvinnornas ålder sträckte sig mellan 20- 54 och männen mellan 19- 69 år.

Genomgång har gjorts mellan inlämnade enkäter från 2016 och 2017 där UNO-koderna jämfördes för att klargöra om samma personer rapporterats akut hemlösa båda åren, resultatet visar att 15 personer förekommer både 2016 samt 2017.

	2013 (n=71)	2014 (n=122)	2015 (n=63)	2016 (n=72)	2017 (n=69)
SoF	31	35	29	20	21
Vuxen					
AMF	18	25	24	20	19
Övriga	22	62	10	32	29

Tabell 1. Svarefrekvens jämförelse senaste fem åren (*övriga innefattar Hemlösas Hus, Ria- Hela människan, PO-Skåne samt Värmestugan Helsingborg*).

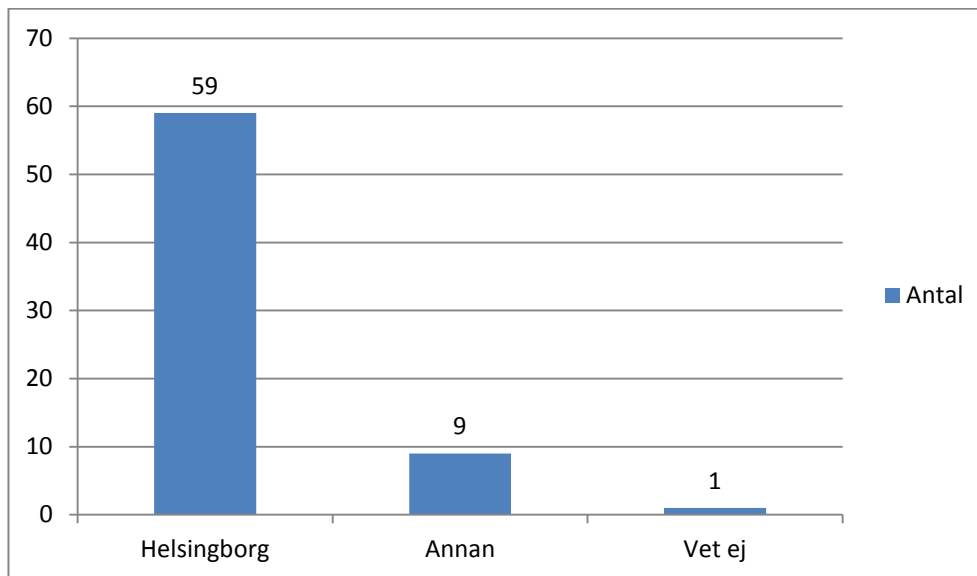
Har personen svenskt medborgarskap

Utifrån ett ökat antal EU emigranter som uppehåller sig i Helsingborgs kommun har frågan om svenskt medborgarskap lagts till i enkäten. De frivilligorganisationerna som deltar i kartläggningen kommer regelbundet i kontakt med emigranterna varpå frågan ställs för att separera målgrupperna.

Av redovisningen framgår att 62 personer i målgruppen hade svenskt medborgarskap, 6 personer svarade nej samt 1 person svarade vet ej.

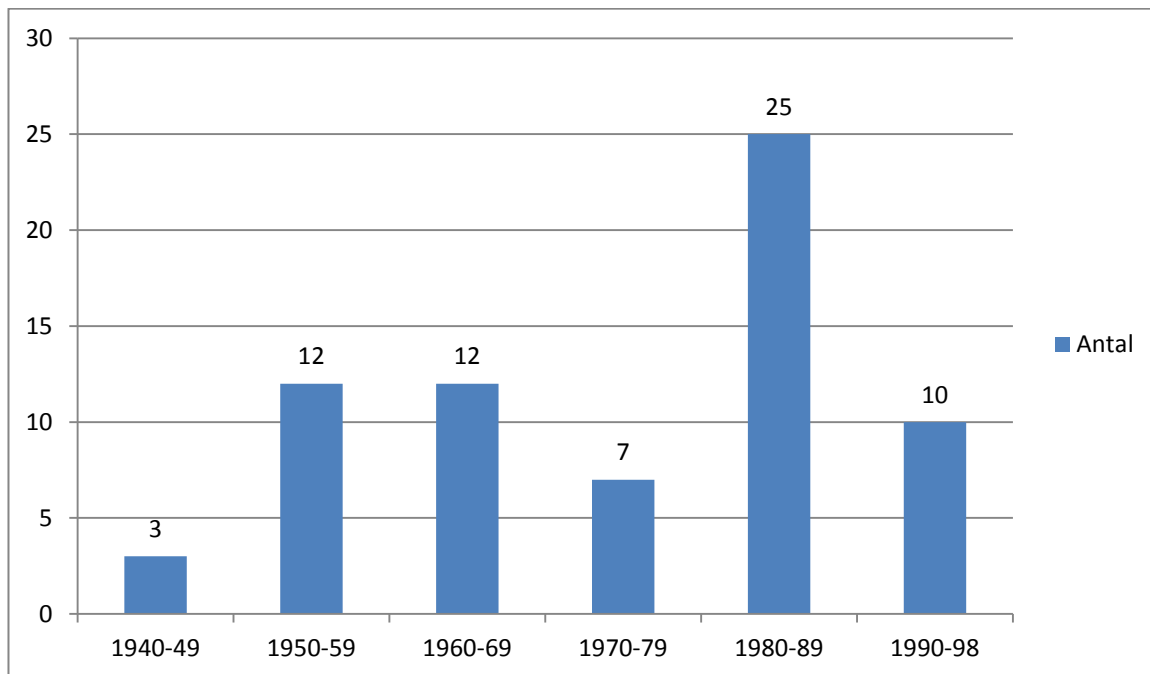
Folkbokföringskommun

Figur 2. Målgruppens folkbokföringskommun (n=69)

46 män och 13 kvinnor redovisas vara folkbokförda i Helsingborgs kommun, 9 män är folkbokförda i annan kommun samt oklar folkbokföringskommun för en person.

Födelseår

Figur 3. Fördelningen av målgruppens födelseår (n=69).

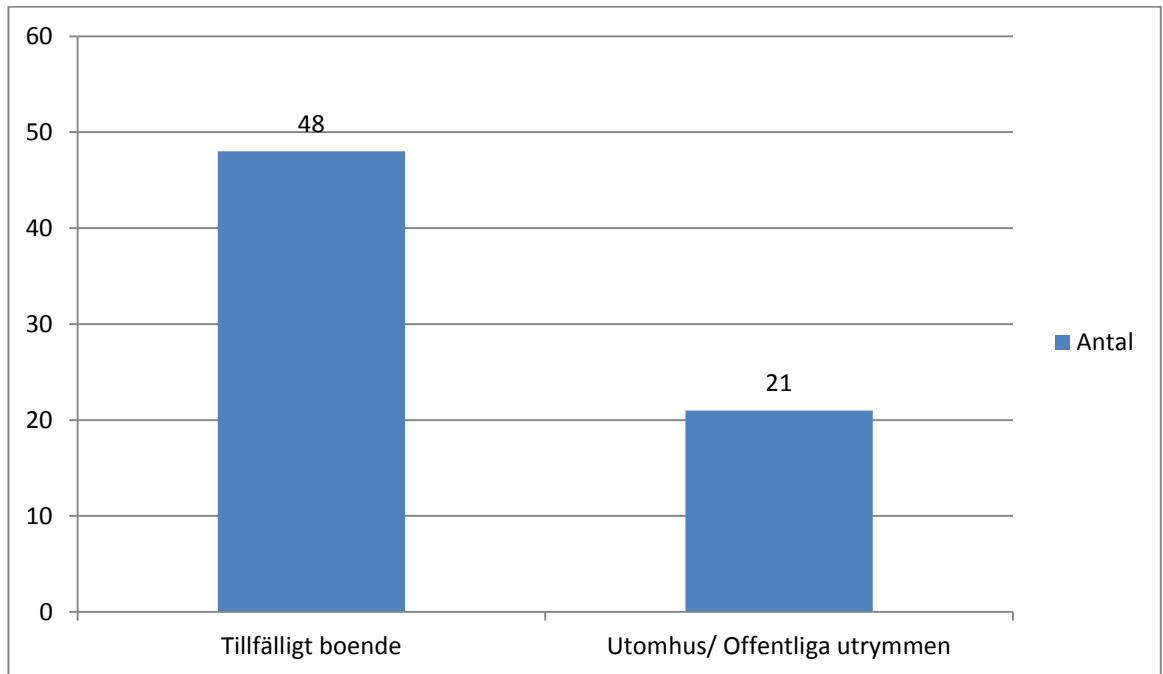
Procentuell fördelning av målgruppens födelseår.

4% födda 1940-49, 17% födda 1950-59, 17% födda 1960-69, 10% födda 1970-79, 36% födda 1980-89 och 14% födda 1990-98.

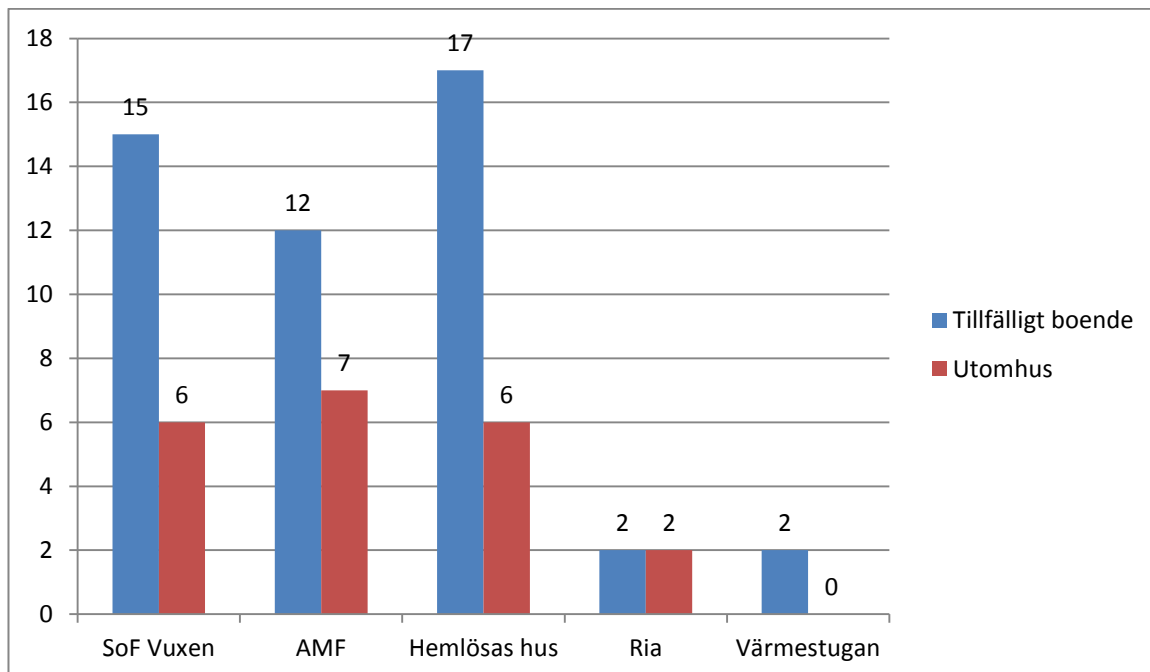
	2013 (n=71)	2014 (n=122)	2015 (n=63)	2016 (n=72)	2017 (n=69)
1930-39	1	1	0	0	0
1940-49	2	5	3	3	3
1950-59	20	21	7	10	12
1960-69	17	42	25	17	12
1970-79	13	27	11	18	7
1980-89	15	20	12	17	25
1990-98	3	3	3	6	10
Vet ej	-	3	2	1	-

Tabell 2. Åldersfördelning jämförelse senaste fem åren.

Aktuell boendesituation

Figur 4. Fördelning av aktuell boendesituation. Boendesituationen har pågått mellan någon vecka till flera år. Procentuell fördelning av aktuell boendesituation är 70% ordnar sitt boende en natt i taget och 30% sover utomhus eller i offentliga lokaler.

Figur 5. Fördelning av angiven boendesituation redovisad av respektive verksamhet.

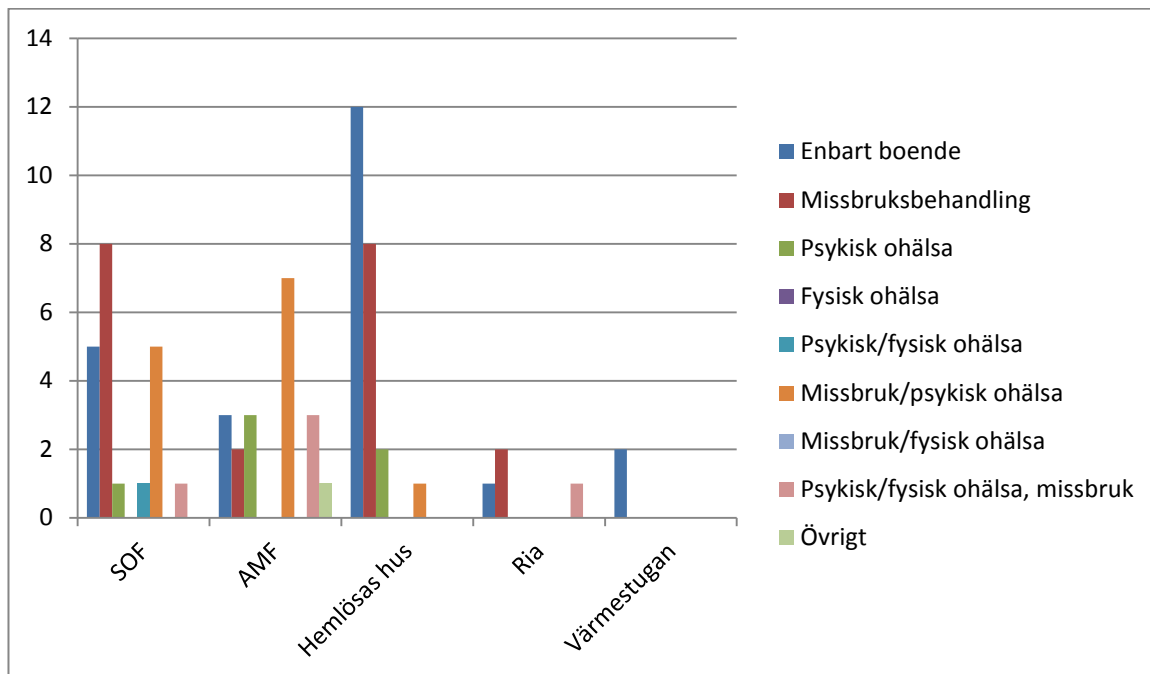
	2014		2015		2016		2017	
	Kvinna (n=28)	Man (n=94)	Kvinna (n=14)	Man (n=49)	Kvinna (n=8)	Man (n=64)	Kvinna (n=13)	Man (n=56)
Hemlösas Hus	12	28	6	9	-	-	-	-
Tillfälligt boende	11	39	6	26	6	46	12	36
Utomhus	1	17	2	14	2	18	1	20
Annat	4	10	0	0	0	0	0	0

Tabell 3. Jämförelse av aktuell boendesituation avseende kvinnor respektive män för senaste fyra åren.

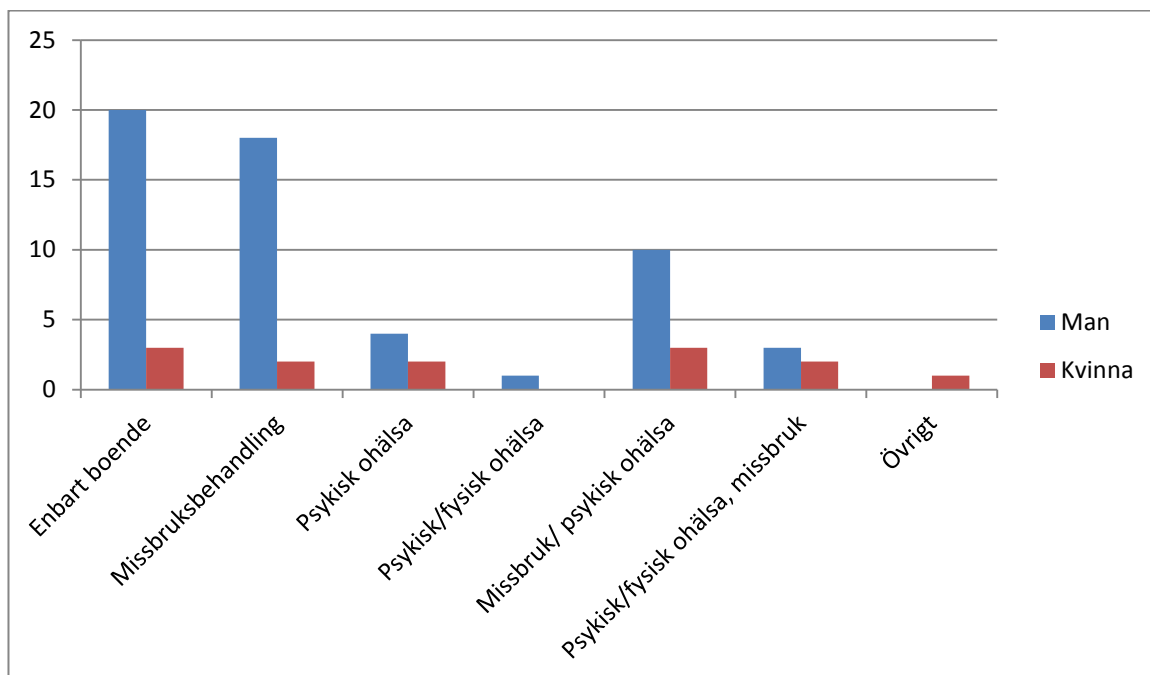
	2013	2014	2015	2016	2017
1930-39	-	1	-	-	-
1940-49	1	3	2	2	1
1950-59	7	5	1	3	6
1960-69	2	5	7	5	4
1970-79	2	3	3	4	3
1980-89	2 (1980-92)	1 (1980-93)	2	3	5
1990-99	-	-	1	3	2

Tabell 4. Jämförelse senaste fem åren avseende åldersfördelning för personer som sover utomhus eller i offentliga lokaler.

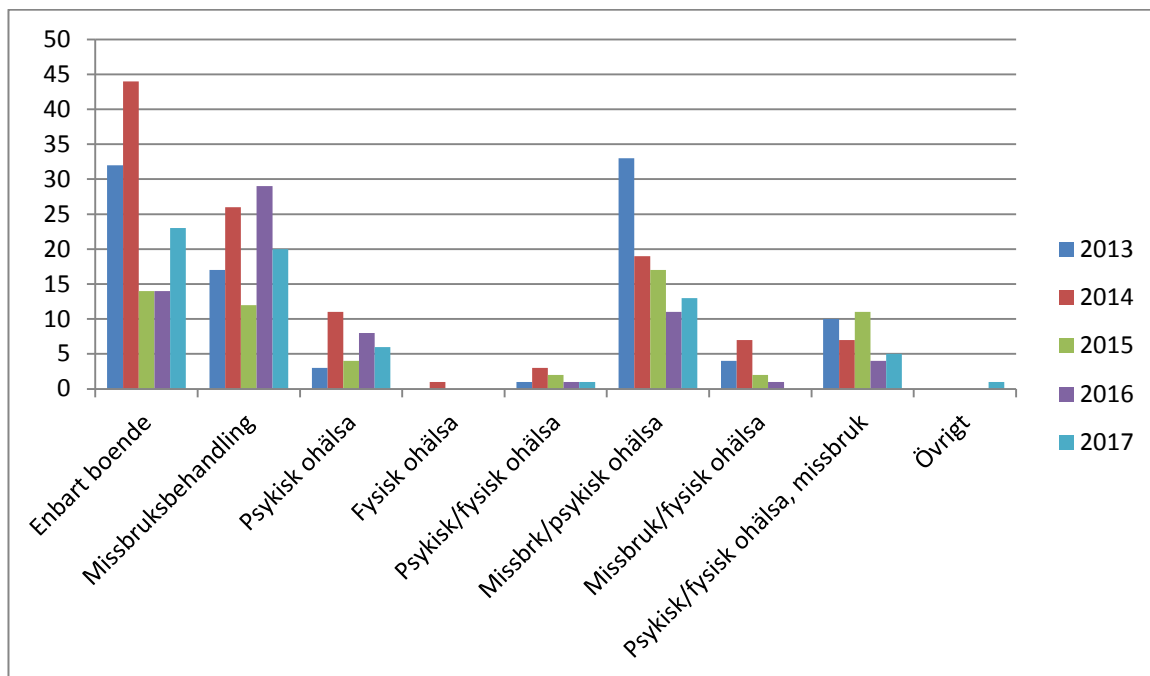
Behov av insatser

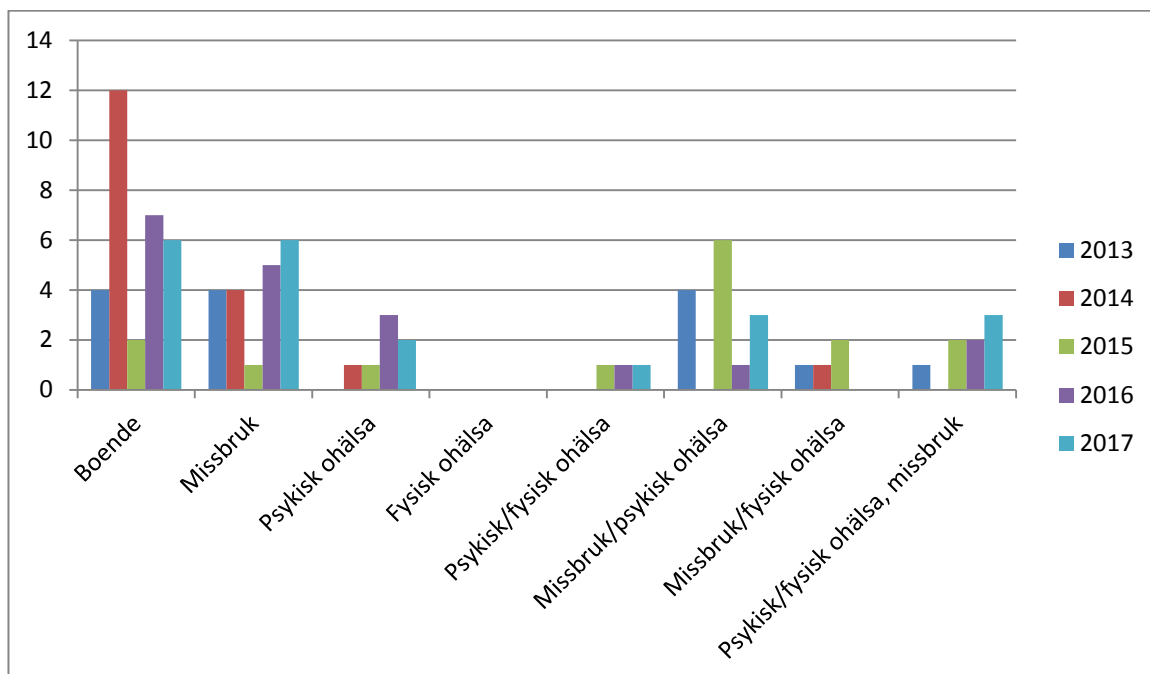
Figur 6. Målgruppens behov av insatser redovisat från respektive verksamhet.

Figur 7. Fördelningen av kvinnors och mäns behov av insatser.

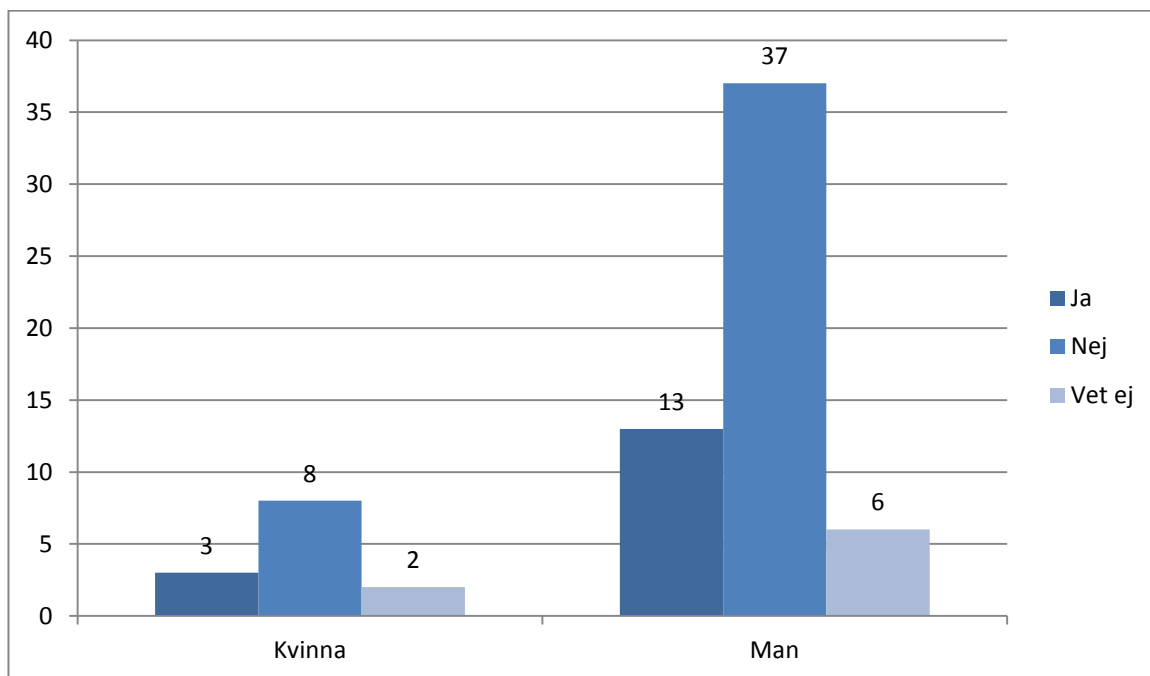

Figur 8. Jämförelse av målgruppens behov av insatser de senaste fem åren.

Figur 9. Jämförelser senaste fem åren avseende behov av insatser för personer som sover utomhus eller i offentliga lokaler.

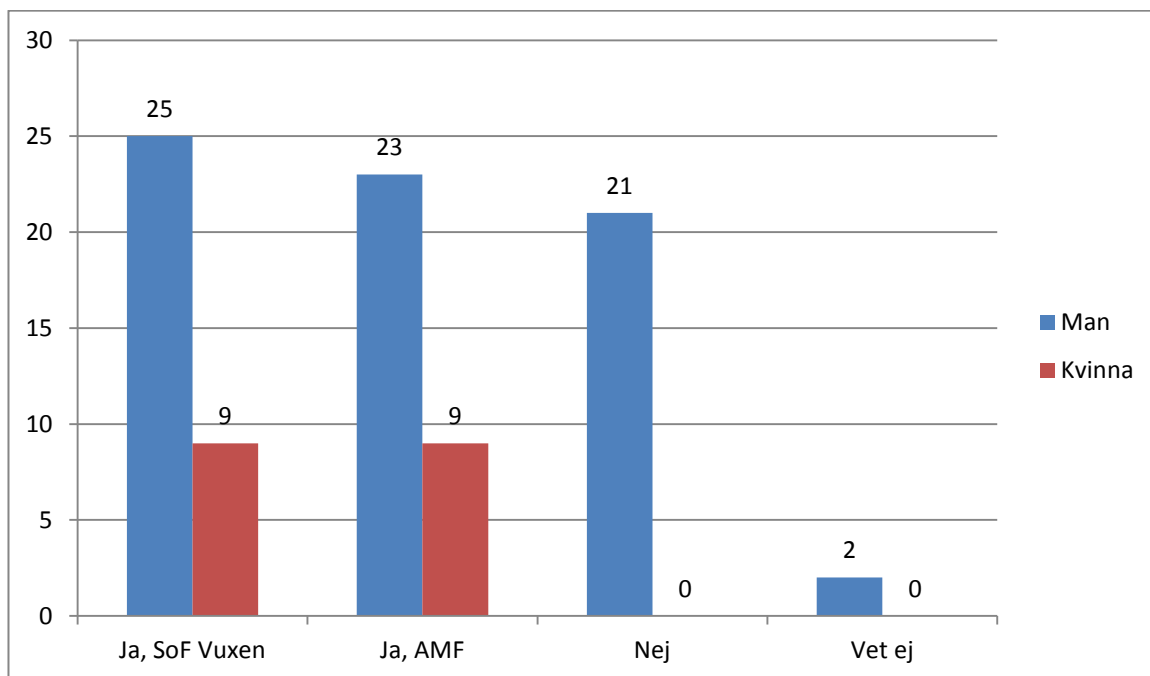
Har personen barn under 18 år

Figur 10. Redovisning av antal personer i målgruppen med barn under 18 år.

Sammanlagt hade 16 personer inom målgruppen barn i ålder mellan 1 år och 18 år gamla. Ingen person bor med barnet/barnen men 7 personer har umgänge med sina barn.

Har personen kontakt med socialtjänsten

Figur 11. Redovisar kontakt med socialtjänsten vilket avser både Socialförvaltningen Vuxenverksamheten samt Arbetsmarknadsförvaltningen.

34 personer redovisas ha kontakt med SoF Vuxenverksamheten, 13 av dem hade en pågående stöd- eller behandlingsinsats. Ytterligare 15 personer hade erbjudits insatser och 4 personer redovisas ej ha erbjudits insatser.

Hemlöshetskartläggning 2017

1. Enkäten besvaras av personal:
SOF Vuxen	☐
AMF	☐
Hemlösas Hus	☐
RIA – Hela människan	☐
PO Skåne	☐
Värmestugan Helsingborg	☐
2. Har personen svenskt medborgarskap?
Ja	☐
Nej	☐
Vet inte	☐
3. Folkbokföringskommun
Helsingborg	☐
Annan	☐
Vet ej	☐
4. UNO-kod:
Initial förnamn	_____
Initial efternamn	_____
Födelseår	_____
Födelsedag	_____
5. Kön:
Kvinna	☐
Man	☐
6. Aktuell boendesituation v.3
Tillfälligt boende (ordnas en natt i taget)	☐
Utomhus/offentliga utrymmen	☐
- Sedan vilket datum har personen haft denna boendesituation?_____

7. Behov av insatser (ett alternativ)
Endast boende	☐
Missbruksbehandling	☐
Psykisk ohälsa	☐
Fysisk ohälsa	☐
Psykisk & fysisk ohälsa	☐
Missbruk & psykisk ohälsa	☐
Missbruk & fysisk ohälsa	☐
Psykisk & fysisk ohälsa & missbruk	☐
Övrigt, _____	☐

8. Har personen behov av försörjningsstöd?
Ja	☐
Nej	☐
Vet inte	☐

9. Har personen barn under 18 år?
Ja	☐
Nej	☐
Vet inte	☐

Vid svar ja på fråga 9:

Antal barn	_____
Ålder på barnen	_____

10. Bor barnet med föräldern?
Ja	☐
Nej	☐
Vet inte	☐

Vid svar nej på fråga 10:

Träffar föräldern sitt/sina barn?

Ja	☐
Nej	☐
Vet inte	☐

11. Har personen kontakt med socialtjänsten?

- Ja, SOF Vuxen
- Ja, AMF
- Nej
- Vet inte

Vid svar ja om kontakt med SOF Vuxen på fråga 11:

Har personen pågående stöd/behandlingsinsatser från SOF Vuxen?

- Ja
- Nej
- Vet inte

Vid svar nej om pågående stöd/behandlingsinsatser finns:

Har personen erbjudits insatser från SOF Vuxen?

- Ja
- Nej
- Vet inte

Tack för Din medverkan!

